

<u>HİKAYE(ÖYKÜ)</u> *Hikaye olmuş veya olabilecek olayları anlatır. *Hikayede tek olay anlatılır *Hikayede giriş, gelişme ve sonuç bölümü bulunur *Hikayede olay ayrıntılarıyla anlatılmaz *Hikayede tasvirlerle fazla yer verilmez *Hikayede kişi sayısı azdır *Hikayede olay bir veya birkaç yerde geçer En önemli hikayecilerimiz 1.Ömer Seyfettin 2. Aziz Nesin 3. Muzaffer İzgü 4. Selim İleri	<u>ROMAN</u> *Olmuş veya olabilecek olayları anlatır. *Romanda birden fazla olay anlatılır. *Romanda kişi sayısı fazladır. *Romanda giriş, gelişme ve sonuç bölümleri vardır. *Romanda betimlemeye çokça yer verilir. *Romanda olayları ayrıntılarıyla anlatır. *Romanda olaylar bir çok yerde geçer. *Roman uzun bir zaman diliminde geçer. Romanın üç temel öğesi vardır:Olay,olay kişileri,olayın geçtiği yer ve zaman Roman çeşitler 1.Tarihi roman 2.polisiye roman 3.aşk roman 4.toplumsal roman 5.psikolojik roman 6.macera roman gibi çeşitleri vardır. En önemli romancılarımız; 1.Reşat Nuri Güntekin 2.Halide Edip Adivar 3.Peyami Safa 4.Halit Ziya Uşaklıgil 5.Orhan Kemal 6.Kemal Tahir 7.Yaşar Kemal 8.Orhan Pamuk	<u>MASAL</u> *Masal bir tekerlemeyle başlar.(Bir varmış, bir yokmuş) *Masalda olağanüstü kişiler yer alır.(cin,peri,cadı,dev)... *Masalda gerçek olmayan olaylar anlatılır *Masalda zaman belirsizdir.(zamanın birinde) *Masalın geçtiği yer; hayal dünyasıdır. *Masal, daha çok çocuklara yöneliktir. *Masalların sonunda her zaman iyiler kazanır, kötüler kaybeder. *Masalda giriş gelişme ve sonuç bölümü bulunur. *Masal çocukların anlayacağı bir dille ve kelimelerle anlatılır. *Masalda benzetmelere çokça yer verilir. *Didaktiktir.(Eğiticidir.)	<u>FABL</u> *Kahramanları hayvanlar ve bitkiler olan ve insanlara ders vermek amacıyla yazılan öykülere <u>fabl</u> denir *Genellikle manzum(şiiir) şeklindedir *Giriş gelime ve sonuç bölümleri yer alır *Düz yazı şeklinde olanları da vardır. *İnsan dışındaki varlıkların kişileştirilmesi ve konuşturulmasıyla oluşur. *Eğitici ve öğreticidir. *Varlıklarının kişileştirilmesine teşhis, konuşturulmasına intak denir. *Dünyada:La Fontane. *Türkiye'de Orhan Veli önde gelen yazarlardır. *ÖR.:Ağustos böceği ve karınca ...	<u>RÖPORTAJ</u> *Bu tür çeşitli olayları, yerleri, durumları okuyucuya iletmek üzere; gazetelerin, değişik yerlere gönderdikleri muhabirlerin yazılarından doğmuş bir türdür. *Amaç, bir gerçeği, olguyu; araştırarak, inceleyerek, gezip görerek okuyucuya yansıtmaktır. *Röportaj yazarı nesnel bir tutum takılmak zorundadır. *İnandırıcılık ön planlıdır. Örnekleme, tanık gösterme gibi düşünceyi geliştirme tekniklerine sıkça başvurulur. *Çok yönlü bir yazı türüdür. *Günümüzde daha çok, toplumda öne çıkmış politikacı, sanatçı, sporcu, akademisyen gibi insanlarla yapılan konuşmaların yer aldığı bir yazı türü olarak algılanmaktadır. <u>ANI (HATIRA)</u> *Bir kişinin yaşadığı veya tanık olduğu olayları anlattığı yazılardır *Yazar,konuyu anlatırken samimidir.İçtendir. *Anılar bilimsel değildir yani kesin değildir.Yazarın kişisel bakışı söz konusudur. *Yazarın yaşadığı olaydan nasıl etkilendiğini anlatır. *Anıda yer ve zaman belirlidir. *Giriş, gelişme ve sonuç bölümleri vardır. *Yazar anlattığını kanıtlamaya çalışmaz. *Anılar belge niteliği taşıyabilir *Anıların yazar başlıca yazarlarımız şunlardır; Namık KEMAL: Magosa mektupları Ahmet Rasim: Şehir Mektupları F. Rıfkı Atay'ın: Çankaya Günlüğü	<u>BİYOGRAFİ(YAŞAM ÖYKÜSÜ)</u> *Kişilerin hayatını anlatan yazı türüdür. *Ünlü, insanlığa katkıda bulunmuş kişilerin yaşam öyküleri kaynaklara, belgelere dayanarak anlatılır. *Biyografi yazarı, nesnel bir tutum almalı; ancak sanat gücünü de göstermelidir. *Atatürk'ün hayatını anlatan kitaplar biyografidir. Hitler, Nazım Hikmet, Turgut Özal, Aşık Veysel, Neşet Ertaş, Aşık Mahsuni Şerif vs. NOT:Yazar kendi hayatını kitaplaştırıyorsa buna da <u>OTOBİYOGRAFİ</u> denir. <u>GÜNLÜK (GÜNCE)</u> *Bir kişinin yaşadıklarını duygularını veya düşündüklerini günü gününe yazdığı yazı türüdür. *Sıcağı sıcağına yazdıkları için anıdan ayrılırlar. *İçtenlikle yazdıkları için doğal bir anlatım vardır. *Günlük, bir iç dökme yazısıdır; sırlar, dertler olduğu gibi aktarılabilir. *Eski edebiyatımızda (RUZNAME) adıyla anılır.
<u>MAKALE</u> *Bir fikir yazısıdır. *Genellikle gazete ve dergilerde yer alır. *Bir konuda bilgi verilirken veya bir gerçeği savunurken yazar,<u>düşüncelerini kanıtlamak zorundadır.</u> *Giriş, gelime ve sonuç bölümleri yer alır *Her konuda yazılabilir. Akademide Bir Numara www.ders-akademi.com	<u>DENEME</u> *Genellikle gazete ve dergilerde yer alır *Her konuda deneme yazılabilir *Giriş gelişme ve sonuç bölümünden oluşur *Bir düşünce yazısıdır. *Yazar, anlattığı <u>konuyu ispatlamak zorunda değildir.</u> *Yazar, konu seçmede tam bir özgürlüğe sahiptir. *Yazar kendi kendine konuşuyor gibi rahat anlatır. *Denemenin sonunda kesin bir sonuca varılmaz. *Öğrencilerin yazdığı yazı türü(kompozisyon) genellikle denemedir.	<u>SÖYLEŞİ (SOHBET)</u> *Genellikle gazete ve dergilerde yer alır. *Giriş gelişme ve sonuç bölümü vardır. *Her konuda yazılabilir. *Yazar karşısında biri varmış gibi düşünceleri anlatır *Dili çok kolay anlaşılır *Genellikle güncel konular anlatılır. Yazar, anlattığı konuyu ispatlamaya çalışmaz. *Düşünceleri ayrıntılarına inmeden, bir konuşma havası içinde anlatan yazı türüdür. *Okuyucuyu sıkmayan kısa yazılardır *Konuşmaya yakın söyleyişle(üslup) samimi bir yazı türüdür. *Misafirlikteki sohbetler gibi düşünülebilir.	<u>FIKRA</u> *Gazete ve dergilerin belirli sütunlarında yayınlanır. *Güncel, siyasal ve toplumsal sorunları ele alır. *Sorunları ayrıntılara inmeden işleyen günlük yazılardır. *O anki gündeme göre yazılırlar, günü birlik yazılardır. *Yazar ele aldığı konuyu kendi görüş ve düşüncelerini ışığında yazar. *Bu tutumuyla öznedir. *Yazar düşüncelerini kanıtlama amacı gütmaz. *Özellikle okurunu sorun üzerinde düşünmeye, yorum yapmaya zorlar. *Fıkranın, okuru etkileyen yalın bir dil örgüsü vardır. <u>UYARI</u> Nükteli, ders yada öğüt verici kısa öykülere de fıkra denir. Nasreddin hoca ve incili Çavuş	<u>SÖYLEV (NUTUK)</u> *Toplulukları etkilemek amacıyla belirli bir konuyu coşkulu bir biçimde anlatmadır. *Sözlü konuşmaları yazıya geçirilmesiyle oluşan yazı türüdür. *Anlatıcı; düşüncelerini, duygularını karşındakilere kabul ettirmek için çaba gösterir. *Anlatıcının iyi bir hatip(konuşmacı) ve o alanda söz sahibi olması gerekir. *Atatürk'ün yazmış olduğu ve TBMM'de okuduğu Nutuk en önemli örneklerdendir. *Nutuk bir hitapla başlar.(Sayın milletvekiller,/Sevgili Vatandaşlar,/Sevgili öğrenciler gibi...)	<u>GEZİ YAZISI (SEYAHATNAME)</u> *Bir yazarın gördüğü yerlerin ilgi çekici yönlerini özenli bir anlatımla tanıttığı yazı türüdür. *Yazar sadece gördüklerini anlatmakla kalmaz, onlar hakkındaki düşüncelerini açıkça ortaya koyar. *Gezi yazılarında öğreticilik niteliği de söz konusudur: okuyucu görmediği yerler hakkında bilgi edinir ve tanıtılan yerlerle bulunduğu yeri karşılaştırabilir. *Gezi yazıları tarihi belge niteliği taşır. Tarih, coğrafya, sosyoloji, psikoloji, folklor ve hukuk için kaynak niteliğindedir. *Gezi yazısında gözlemler sıradan olmaz. Okur için ilginç olabilecek ayrıntılar üzerinde durulur. Edebiyatımızda en önemli gezi yazısı Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'dir.